

[Indenrigsministeren.]

Statens Eje (Skødeklausejendomme), m. m., saaledes som Forslaget er vedtaget i Folketinget.

Som det vil være bekendt, beslaglagde den tyske Værnemagt under hele Besættelsen, men ikke mindst i dennes sidste Fase, et meget betydeligt Antal faste Ejendomme til Brug ved Befæstningsanlæg, Anlæg af Flyvepladser m. v. samt til Indkvarteringsformaal.

Alle disse Beslaglæggelser maa afvikles efter Besættelsens Ophør, og for en væsentlig Dels Vedkommende har denne Afvikling da ogsaa fundet Sted. Der er imidlertid det særlige ved disse Beslaglæggelser, at mange af dem blev ordnet paa en Maade, der stærkt ligner et Salg; og som fra Administrationens Side ogsaa i Almindelighed er behandlet som saadant. I disse Tilfælde oprettedes særlige Kontrakter, de saakaldte Skødeklausekontrakter, hvorefter den danske Stat til enhver Tid blev berettiget til uden yderligere Vederlag at tage Skøde paa Ejendommen, for hvilken der blev ydet Ejeren et Vederlag, svarende til Ejendommens fulde Værdi. Denne særlige Kontraktform var bestemt for de Tilfælde, hvor der maatte paaregnes saa betydelige Indgreb i Ejendommens Substans, at en Retablering efter Brugsforholdets Ophør maatte anses for uoverkommelig, urimelig eller dog uheldig. Beslaglæggelser eller Lejemaal med Skødeklause findes derfor i størst Omfang ved de store Flyvepladser.

Ved den midlertidige Lov Nr. 362 af 19. Juli 1943 indførtes der en Ret for den tidligere Ejer til at købe sin tvangsmæssigt afstaaede Ejendom tilbage, naar de Forhold, der havde nødvendiggjort Beslaglæggelse, ikke mere fandtes.

Imidlertid turde det nu være givet, at i alt Fald nogle af de tidligere tyske Flyvepladser skal bevares, og der foreslaas derfor tilvejebragt Lovhjemmel for at ophæve Tilbagekøbsretten, naar vigtige Samfundshensyn taler derfor.

Indfører man da en saadan Adgang til at ophæve Tilbagekøbsretten, vil Afviklingen af de Ejendomme, som ikke skal forblive i Statens Eje, men som ligger ved de fremtidige Flyvepladsers Grænser, frembyde adskillige Problemer.

Disse Problemer har været undersøgt af et af Indenrigsministeriet i Maj 1945 nedsat Udvalg, hvis Betænkning de ærede Medlemmer vil have modtaget. Som Bilag I til denne Betænkning er aftrykt et Lovudkast, som i det store og hele er lagt til

Grund for Lovforslaget, saaledes som det blev forelagt Folketinget.

I Betænkningen er der i øvrigt gjort Rede for en Del Foranstaltninger, som allerede er gennemført med Henblik paa Afviklingen af Skødeklausejendommene; jeg skal herom nøjes med at henvise til Betænkningen.

Den nu forestaaende Afvikling vil blive paavirket af det Forhold, at de Ejendomme, som kan gaa tilbage til privat Eje, i meget vidt Omfang er blevet ændret, ligesom det ved Afviklingen vil spille en Rolle, at de nye Flyvepladsers Grænser ofte kan tænkes at gaa paa tværs af Ejendommens oprindelige Grænser. Der maa derfor foretages meget betydelige Jordomlægninger for at skaffe de Ejendomme, der skal gaa tilbage til privat Eje, en nogenlunde fornuftig og brugelig Form, ligesom der ikke kan ses bort fra, at der for visse Omraaders Vedkommende i et vist Omfang maa gennemføres byplanmæssige Foranstaltninger.

Det foreslaas derfor, at der oprettes særlige Kommissioner til at gennemføre disse Opgaver. Disse Kommissioner, som tænkes udstyret med tilstrækkelig Sagskundskab og betydelig Kompetence, skal efter Forslaget træffe endelige Afgørelser vedrørende den egentlige Afvikling, hvilket maa anses som et stort Gode, navnlig med Henblik paa en hurtig Afvikling.

Under Behandlingen i Folketinget er Forslagets Regler blevet suppleret med Bestemmelser, der fastslaar, at den Forkøbsret, der ofte er hjemlet de tidligere Ejere i de med den tyske Værnemagt indgaaede Kontrakter, bevares uanset Bortfaldet af den i Lovgivningen hjemlede Tilbagekøbsret.

Foruden Reglerne om Afvikling af Skødeklausejendomme i Forslagets Kapitel I indeholder Forslaget i Kapitel II nogle Bestemmelser, som tilsigter at forhindre, at en Ejer af en beslaglagt Ejendom faar en uberettiget Berigelse ved den tyske Værnemagts Foranstaltninger paa hans Ejendom. Der tænkes ikke her paa Skødeklausejendomme, hvor man jo gennem Fastsættelsen af Tilbagekøbsprisen vil kunne tage Hensyn til den af den tyske Værnemagt undtagelsesvis tilvejebragte Værdiforøgelse. Derimod tager Bestemmelserne Sigte paa Ejendomme, som blot har været beslaglagt paa sædvanlig Maade, altsaa som et egentligt Lejeforhold. De Værdiforøgelser, der her er Tale om, vil navnlig bestaa i Opførelse af Bygninger, saasom Hangarer, Garager, Værkstedbygninger eller egentlige Beboelseshuse.

I adskillige Situationer, nemlig hvor der